

I. DISPOSICIONS GENERALS

1. PRESIDÈNCIA I CONSELLERIES DE LA GENERALITAT VALENCIANA

Conselleria d'Empresa, Universitat i Ciència Conselleria de Territori i Habitatge

DECRET 210/2004, de 8 d'octubre, del Consell de la Generalitat, pel qual prohibeix l'alliberament al medi natural i la comercialització en viu de totes les espècies exòtiques de crancs de riu a la Comunitat Valenciana. [2004/10395]

El cranc de riu ibèric (*Austropotamobius pallipes*) és una espècie catalogada com «en perill d'extinció» pel Decret 32/2004, de 27 de febrer, del Consell de la Generalitat, pel qual es crea i regula el Catàleg Valencià d'Espècies de Fauna Amenazades.

Entre les causes de la rarefacció de l'espècie destaca l'enorme mortalitat produïda per l'afanomicosi, malaltia motivada pel fong *Afanomices astaci*, que ha sigut transmesa al cranc de riu ibèric per la introducció a les nostres aigües d'espècies exòtiques de crancs, particularment el cranc de riu americà (*Procambarus clarkii*) a partir de la dècada de 1970. Aquesta espècie es distribueix hui en dia per extenses zones de la Comunitat Valenciana, i presenten poblacions estables i de notables densitats a nombrosos ambients aquàtics, des de tolles i bassots fins a barrancs i trams fluvials, s'inclouen la pràctica totalitat de zones humides tant litorals com interiors. En molts casos, l'aparició d'exemplars en aquests enclavaments es deu a introduccions anònimes i deliberades a partir d'exemplars adquirits a pescaderies i altres comerços d'alimentació. D'altra banda, hi ha constància recent de la introducció d'altres espècies de crancs de riu com per exemple el *Pacifastacus leniusculus*, igualment portadores de l'afanomicosi, la qual cosa fa recomanable la prohibició de la introducció de qualsevol tipus de cranc exòtic al nostre medi natural.

Davant d'aquesta situació cal establir els mitjans necessaris per a protegir la nostra diversitat biològica, per a això resulta indispensable disposar dels mitjans per a evitar la introducció al medi natural de la Comunitat Valenciana i prohibir la venda al públic d'exemplars vius d'espècies exòtiques de crancs de riu.

L'Estatut d'Autonomia, aprovat per la Llei orgànica 5/1982, d'1 de juliol, atorga a la Generalitat la facultat de dictar normes addicionals de protecció del medi ambient i la competència exclusiva en matèria de comerç, d'acord amb les bases de l'ordenació de les activitats econòmiques generals.

La Llei 4/1989, de 27 de març, de conservació dels espais naturals i de la flora i fauna silvestres, estableix que un dels criteris en què han de basar-se les administracions públiques, en les seues actuacions a favor de la preservació de la diversitat genètica del patrimoni natural, és el d'evitar la introducció i la proliferació d'espècies, subespècies o races geogràfiques diferents de les autòctones, en la mesura que puguen competir amb aquestes, alterar la seua puresa genètica o els equilibris ecològics. Així mateix, la Directiva 92/43/CEE del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres, estableix que els estats membres garantirán que la introducció intencionada a la natura d'una espècie que no siga autòctona del seu territori es regule de manera que no perjudique la fauna i la flora silvestres autòctones ni els seus hàbitats naturals a la seua zona de distribució natural i, si ho consideraren necessari, prohibiran aquesta introducció. De la mateixa manera, el Reial Decret 1997/1995, de 7 de desembre, pel qual s'estableixen mesures per a contribuir a garantir la biodiversitat mitjançant la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres, determina que, per les comunitats autònomes corresponents s'adoptaran les mesures apropiades per a evitar a les zones especials de conservació el deteriorament dels hàbitats naturals i dels hàbitats d'espècies. Finalment, el conveni sobre diversitat biològica, formulat a Rio de Janeiro en 1992, estableix que cada part firmant impedirà que s'introduïsquen, controlarà o erradicarà les espècies exòtiques que amenacen ecosistemes, hàbitats o espècies.

I. DISPOSICIONES GENERALES

1. PRESIDENCIA Y CONSELLERIAS DE LA GENERALITAT VALENCIANA

Conselleria de Empresa, Universidad y Ciencia Conselleria de Territorio y Vivienda

DECRETO 210/2004, de 8 de octubre, del Consell de la Generalitat, por el que prohíbe la liberación en el medio natural y la comercialización en vivo de todas las especies exóticas de cangrejos de río en la Comunidad Valenciana. [2004/10395]

El cangrejo de río (*Austropotamobius pallipes*) es una especie catalogada como «en peligro de extinción» por el Decreto 32/2004, de 27 de febrero, del Consell de la Generalitat, por el que se crea y regula el Catálogo Valenciano de Especies de Fauna Amenazadas.

Entre las causas de la rarefacción de la especie destaca la enorme mortalidad producida por la afanomicosis, enfermedad motivada por el hongo *Afanomices astaci*, que ha sido transmitida al cangrejo de río por la introducción en nuestras aguas de especies exóticas de cangrejos, particularmente el cangrejo rojo americano (*Procambarus clarkii*) a partir de la década de 1970. Dicha especie se distribuye hoy en día por extensas zonas de la Comunidad Valenciana, presentando poblaciones estables y notables densidades en numerosos ambientes acuáticos, desde charcas y navajos hasta barrancos y tramos fluviales, incluyendo la práctica totalidad de zonas húmedas, tanto litorales como interiores. En muchos casos, la aparición de ejemplares en estos enclaves se debe a introducciones anónimas y deliberadas a partir de ejemplares adquiridos en pescaderías y otros comercios de alimentación. Por otra parte, hay constancia reciente de la introducción de otras especies de cangrejos de río como por ejemplo el *Pacifastacus leniusculus*, igualmente portadoras de la afanomicosis, lo que hace recomendable la prohibición de la introducción de todo tipo de cangrejo exótico en nuestro medio natural.

Ante esta situación, se hace preciso establecer los medios necesarios para proteger nuestra diversidad biológica, para lo que resulta indispensable disponer los medios para evitar la introducción en el medio natural de la Comunidad Valenciana y prohibir la venta al público de ejemplares vivos de especies exóticas de cangrejos de río.

El Estatuto de Autonomía, aprobado por la Ley Orgánica 5/1982, de 1 de julio, otorga a la Generalitat la facultad de dictar normas adicionales de protección del medio ambiente y la competencia exclusiva en materia de comercio, de acuerdo con las bases de la ordenación de las actividades económicas generales.

La Ley 4/1989, de 27 de marzo, de Conservación de los Espacios Naturales y de la Flora y Fauna Silvestres, establece que uno de los criterios en los que han de basarse las Administraciones Públicas, en sus actuaciones a favor de la preservación de la diversidad genética del patrimonio natural, es el de evitar la introducción y proliferación de especies, subespecies o razas geográficas distintas a las autóctonas, en la medida que puedan competir con éstas, alterar su pureza genética o los equilibrios ecológicos. Asimismo, la Directiva 92/43/CEE del Consejo, de 21 de mayo de 1992, relativa a la conservación de los hábitats naturales y de la fauna y flora silvestres, establece que los estados miembros garantizarán que la introducción intencionada en la naturaleza de una especie que no sea autóctona de su territorio se regule de modo que no perjudique a la fauna y flora silvestres autóctonas ni a sus hábitats naturales en su zona de distribución natural y, si lo consideraren necesario, prohibirán dicha introducción. Del mismo modo, el Real Decreto 1.997/1995, de 7 de diciembre, por el que se establece medidas para contribuir a garantizar la biodiversidad mediante la conservación de los hábitats naturales y de la fauna y flora silvestres, determina que, por las comunidades autónomas correspondientes, se adoptarán las medidas apropiadas para evitar en las zonas especiales de conservación el deterioro de los hábitats naturales y de los hábitats de especies. Finalmente, el Convenio sobre diversidad biológica, formulado en Río de Janeiro en 1992, establece que cada parte firmante impedirá que se introduzcan, controlará o erradicará las especies exóticas que amenacen a ecosistemas, hábitats o especies.

A proposta dels consellers de Territori i Habitatge i d'Empresa, Universitat i Ciència, conforme amb el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, i amb la deliberació prèvia del Consell de la Generalitat en la reunió del dia 8 d'octubre de 2004,

DECRETE

Article 1. Activitats prohibides

A fi de preservar la diversitat i la integritat dels ecosistemes aquàtics existents a la Comunitat Valenciana, queda prohibit:

- a) L'alliberament al medi natural de crancs de riu exòtics.
- b) La distribució i la comercialització en viu d'aquestes espècies en qualsevol establiment de venda.

Article 2. Infraccions i sancions

L'incompliment del que preveu l'apartat a) de l'article anterior serà considerat com a infracció administrativa i serà sancionat de conformitat amb els articles 34.e), 38 i següents de la Llei 4/1989, de 27 de març, de Conservació dels Espais Naturals i de la Flora i Fauna Silvestres.

L'incompliment del que preveu l'apartat b) de l'article anterior serà considerat infracció administrativa prevista en l'article 48.g) de la Llei 8/1986, de 29 de desembre, d'ordenació del comerç i superfícies comercials, i serà sancionat de conformitat amb el que estableix el capítol II del títol IV de l'esmentada llei.

Tot això sense perjudici que puga ser constituït de delictes o falta segons el que s'ha tipificat en el vigent Codi Penal.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera

Les conselleries de Territori i Habitatge i d'Empresa, Universitat i Ciència vetllaran perquè es complisca la present norma i adoptaran les mesures de vigilància, control i sanció necessàries per a la seua aplicació.

Segona

L'òrgan competent per a resoldre el procediment sancionador acordarà el comís i destrucció dels exemplars de cranc de riu exòtics empleats per a cometre la infracció, de conformitat amb el que preveu l'article 15 del Reial Decret 1.398/1993, de 4 d'agost, pel qual s'aprova el Reglament del Procediment per a l'Exercici de la Potestat Sancionadora, i en el Decret 75/1987, de 25 de maig, del Consell de la Generalitat, pel qual es determina el procediment i la competència sancionadora en matèria de comerç i de l'activitat comercial, així com la legislació vigent que s'aplique.

DISPOSICIONS FINALS

Primera

Es faculta les conselleries de Territori i Habitatge i d'Empresa, Universitat i Ciència per a dictar, en l'àmbit de les seues competències, les disposicions necessàries per al desenvolupament del present decret.

Segona

El present decret entrarà en vigor l'endemà de la publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

València, 8 d'octubre de 2004

El president de la Generalitat,
FRANCISCO CAMPS ORTIZ

El conseller d'Empresa, Universitat i Ciència,
JUSTO NIETO NIETO

El conseller de Territori i Habitatge,
RAFAEL BLASCO CASTANY

A propuesta de los consellers de Territorio y Vivienda y de Empresa, Universidad y Ciencia, conforme con el Consejo Jurídico Consultivo de la Comunidad Valenciana, y previa deliberación del Consell de la Generalitat en la reunión del día 8 de octubre de 2004,

DECRETO

Artículo 1. Actividades prohibidas

A fin de preservar la diversidad e integridad de los ecosistemas acuáticos existentes en la Comunidad Valenciana, queda prohibida:

- a) La liberación en el medio natural de cangrejos de río exóticos.
- b) La distribución y comercialización en vivo de estas especies en cualquier establecimiento de venta.

Artículo 2. Infracciones y sanciones

El incumplimiento de lo previsto en el apartado a) del artículo anterior será considerado como infracción administrativa y será sancionado de conformidad con los artículos 34.e), 38 y siguientes de la Ley 4/1989, de 27 de marzo, de Conservación de los Espacios Naturales y de la Flora y Fauna Silvestres.

El incumplimiento de lo previsto en el apartado b) del artículo anterior será considerado infracción administrativa prevista en el artículo 48.g) de la Ley 8/1986, de 29 de diciembre, de Ordenación del Comercio y Superficies Comerciales, y será sancionado de conformidad con lo establecido en el capítulo II del título IV de la citada ley.

Todo ello sin perjuicio de que pudiera ser constitutivo de delito o falta según lo tipificado en el vigente Código Penal.

DISPOSICIONES ADICIONALES

Primera

Las consellerias de Territorio y Vivienda y de Empresa, Universidad y Ciencia velarán para que se cumpla la presente norma y adoptarán las medidas de vigilancia, control y sanción necesarias para su aplicación.

Segunda

El órgano competente para resolver el procedimiento sancionador acordará el comiso y destrucción de los ejemplares de cangrejo de río exóticos empleados para cometer la infracción, de conformidad con lo previsto en el artículo 15 del Real Decreto 1.398/1993, de 4 de agosto, por el que se aprobó el Reglamento del Procedimiento para el Ejercicio de la Potestad Sancionadora, y en el Decreto 75/1987, de 25 de mayo, del Consell de la Generalitat, por el que se determina el procedimiento y la competencia sancionadora en materia de comercio y de la actividad comercial, así como la legislación vigente que sea de aplicación.

DISPOSICIONES FINALES

Primera

Se faculta a las consellerias de Territorio y Vivienda y de Empresa, Universidad y Ciencia para dictar, en el ámbito de sus competencias, las disposiciones necesarias para el desarrollo del presente decreto.

Segunda

El presente decreto entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Valencia, 8 de octubre de 2004

El presidente de la Generalitat,
FRANCISCO CAMPS ORTIZ

El conseller de Empresa, Universidad y Ciencia,
JUSTO NIETO NIETO

El conseller de Territorio y Vivienda,
RAFAEL BLASCO CASTANY